

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Eugeniusz
Nazwisko: Bogusz
Miejsce urodzenia: Kucze pow. Łomża
Data urodzenia: 04-11-1930
Imię ojca: Antoni
Imię matki: Marianna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Eugeniusz Bogusz (ur. w listopadzie 1930 r.) od roku 1945 był współpracownikiem i następnie żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Łomża i Kolno. Nosił pseudonimy "Żbik" i "Listek". Ujawnił się 27 marca 1947 przed tzw. komisją amnestijną przy PUBP w Łomży i zdał broń (KBK). W roku 1948 wznowił działalność konspiracyjną, dn. 17 listopada 1948 został zatrzymany i aresztowany jako "podejrzany o zabójstwo", na początku października 1950 dołączył do zbrojnej grupy Józefa Iwanowskiego pseud. "Dunaj", "Błyskawica" (działającej w ramach konspiracyjnej siatki NZW pod dowództwem Hieronima Mioduszelewskiego pseud. "Deska"). Eugeniusz Bogusz pseud. "Chelst" figuruje w aktach, zapisach ewidencyjnych i kartotekach WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Łomży i PUBP w Kolnie z lat 1947-1952, w dzienniku archiwalnym akt sądowych oraz m.in. w "Księdze głównej więźniów" Zakładu Karnego we Wronkach. Zapisano w nich między innymi, że Eugeniusz Bogusz został "aresztowany dn. 13 listopada 1950 r." (wg innych zapisów dn. 3 listopada 1950 - podczas obławy UB-KBW na ww. grupę konspiratorów koło wsi Karwowo-Polki, gm. Jedwabne, pow. Łomża) jako "członek bandy terrorystyczno-rabunkowej". Zapisano w nich także, iż (po śledztwie UB) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 9.12.1950 Eugeniusz Bogusz został skazany na karę śmierci, którą dn. 15 stycznia 1951 władze PRL zamieniły mu na karę 15 lat więzienia. W kartotece MBP dot. skazanych oraz w innych kartotekach UB i kartotekach więziennych zanotowano, iż Eugeniusz Bogusz "zmarł w więzieniu dn. 6 III 1952 r." (w więziennym szpitalu we Wronkach).		Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1950-1951 w sprawie karnej przeciwko Stanisławowi Mieczkowskiemu pseud. "Szpak", "Zemsta" i Eugeniuszowi Boguszowi pseud. "Zbik", "Chelst". Byli oni oskarżeni o to, że "od października 1950 r. do 3 listopada 1950 r. na terenie pow. Łomża byli członkami nielegalnego związku NZW pod dowództwem Iwanowski Józef pseud. >Błyskawica<, tj. o popełnienie przestępstwa z art. 14 § 1 dekretu z dnia 13.06.1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych (...), przechowywali bez zezwolenia władz zdatną do użytku broń palną i amunicję, a w październiku 1950 r. wspólnie z innymi członkami NZW pod groźbą użycia broni palnej przywłaszczyli pieniądze na szkodę m.in. Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska we wsi Drozdowo pow. Łomża". Ponadto "od października 1949 r. do maja 1950 r. udzielali systematycznej pomocy członkom organizacji NZW, usiłującej przemocą zmienić ustrój państwa". Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dn. 9 grudnia 1950 Eugeniusz Bogusz i Stanisław Mieczkowski (sądzeni razem) zostali skazani na karę śmierci, przepadek całego mienia i utratę praw publicznych na zawsze.

IPN Bi 212/3828 (Sr. 1083/50), IPN Bi 213/19 (284 p. 8), IPN Bi 033/155 t. 1.

Akta śledcze WUBP w Białymstoku z lat 1950-1951 przeciwko Stanisławowi Mieczkowskiemu i Eugeniuszowi Boguszowi. W aktach tych zanotowano między innymi, że Eugeniusz Bogusz jako "członek NZW ujawnił się dn. 27 III 1947 r. przed komisją amnestyjną w Łomży". W dniu 17 listopada 1948 jako "podejrzany o zabójstwo" został "zatrzymany przez Pow. Kom. MO", skazany przez Sąd Okręgowy w Łomży na 3 lata więzienia, zwolniony z więzienia 19 lutego 1950 na zasadzie udzielonej mu 8-miesięcznej "przerwy w odbywaniu kary ze względu na stan zdrowia", na początku października 1950 dołączył do "bandy terrorystyczno-rabunkowej" pod dowództwem Józefa Iwanowskiego pseud. "Dunaj", "Błyskawica" i dokonał wraz z innymi "kilku napadów z bronią w rękę na osoby cywilne i instytucje państwowe". Zapisano także, że Eugeniusz Bogusz pseud. "Chelst" został "zatrzymany z bronią w rękę dn. 3 listopada 1950 r. jako członek bandy terrorystyczno-rabunkowej NZW przez PUBP Łomża", ww. zarekwirowano "automat PPSza, pistolet >Nagan<, 20 szt. amunicji i granat zaczepny".

IPN Bi 07/1142 (1901/III).

Eugeniusz Bogusz występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami okręgu białostockiego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach administracyjnych Wydz. Śledczego WUBP w Białymstoku z lat 1947-1951 zarejestrowanych jako "Repertorium Wydziału Śledczego WUBP w Białymstoku za lata 1947-1951".

IPN Bi 045/2441 (50/80).